

Аз съм на десет години и съм специално дете. Специална съм от мига, в който пожелах да видя света. Специална съм, защото съм част от оня особен род деца, наречени деца с увреждания или още - със специални образователни потребности. Казано накратко - децата със СОП. Съкращението не е класификация според типа увреждане, а означава, че за нашето образование в училище не са достатъчни стандартните средства. Но кой ли пък иска да знае...

Чакали са ме като всяко чакано бебе, името ми дълго и с обич избирали, във варианти за момче и за момиче. Само сърдитият доктор не предвидили. Оня, който бил така ядосан, че мама не останала в своя град да ражда, а дошла в неговата болница, че не се вслушал в молбите ѝ да направи нещо, за да се родя по-бързо, а само крещял и я обиждал. Да, той събрал екипа за спешно секцио, но чак когато тоновете на моя милост спрели да се отчитат и той явно се уплашил, че може да стане голяма беля. Какво се случило в родилната зала - никой не разбрал освен него. Никой не обяснил на мама защо ме поставили в кислородната палатка при моите сериозни четири килограма тегло. Чак след 20 часа тихомълком ме върнали при мама и нито дума. И ето цели десет години... Тя си мисли, че не я гледам, докато обръща гръб, за да преглътне поредния ден с мен, зад ресниците на моя отнесен поглед аз все още виждам в очите ѝ страха за утре, мъката и болезнената надежда да изтрие моето различие. Искане ми се да мога да я успокоя, но нали съм специално дете, според собствената ми дълга епикриза - дете със сериозни дефицити в общото интелектуално функциониране, мога да го направя само така, с едно писмо от моята Специална планета.

Шапката на моето различие за вас, нормалните планетяни, е като шапка невидимка. Гледате през мен и не ме виждате. Питате се защо аз и другите от Планетата на различните сме дошли във вашия свят. Не смеете да ни се доверите, убийствено съжалително поклащате глави към нашите майки:

"Ееех, горкото, колко е хубаво, пък гледай каква орисия..."

Необезпокоявана под тази шапка, аз ви наблюдавам, изумявам се понякога от грубостта и нетолерантността ви, слушам предизборно предъвкване на сложните думи "Социална интеграция и равен достъп на хората с увреждания". Чета с любопитство форумите и загрижените позиции, че като европейци трябва най-после да приемете Другостта за равностойна на Нормалността, но докато го направите, си позволявам правото на свободно мнение. А то е, че не ни приемате, защото ви показваме грешките. Системните. Показваме ви, че планетата ви е далеч от съвършенството, въпреки високите модернистични сгради, високите технологии и двама по-високото самочувствие. Показваме ви, въпреки опитите за клониране, че светът не е матрица, че различното и

уникалното все още ви причиняват дискомфорт, а не носят наслаждение. Показваме ви Истината, защото нашата специална Различност ни дава смелостта да извикаме: "Хей, кралят е гол, кралят е гол!"

Точно защото съм различна, аз не се опитвам да ви променям. Не се опитвам да ви поставям в калъп, да ви търся подходящи, специализирани и изолирани заведения. Приемам ви и ви обичам такива, каквито сте, за разлика от вас. Не измислям рамки и представи за добро поведение. Не разлепвам етикети за валидност и инвалидност. **Трудна съм, но съм истинска.** Трудна съм, но съм нестандартна и това ме прави ценна. Трудна съм, но съм индивидуалност. И имам право на своето индивидуално щастие. Това ми дава дързостта да ви кажа - разлепете писмото ми на работните си места, занесете го вкъщи на децата си, прочетете го още веднъж. Казват, че ние, различните деца, сме по-близо до онази сила, срещу която няма застраховка "Недосегаемост".

Написах това писмо, защото веднъж на нашата Специална планета ни гостува Малкият принц. Онова същото русокосо момче на Антоан Егзюпери, което искаше да научи как се случва опитомяването. И аз подобно на неговата лисица исках да бъда опитомена, да бъда обвързана. Когато ходех в детската градина, не можех да кажа това на децата и лелките, защото дълго не се научавах да говоря. Усмихвах им се и се надявах да ме разберат. Не се сърдех, когато нарочно изсипвах пясък в косата ми и после не си признавах белите. Не се сърдех на учителката, която ме слагаше на столче отстрани на детското кръгче, защото фината моторика на ръцете ми била нарушена, защото съм била несръчна и съм спъвала темпа на групата. Пак се усмихвах и се опитвах да направя от оставената ми кутия пластелин по една топчица за всяко дете, но учителката все не разбираше и разваляше моите пластелинени фигурки. Не се отчайвах и си вярвах, че рано или късно ще ме забележат и ще ме опитомят. Исках да бъда за тях единствена. Специалистите казваха на мама, че съм имала задръжка в емоционалния темп на развитие. Сигурно това задържа моята вяра, че все някога ще бъда опитомена от нормалните деца.

В първи клас се съгласявах да драскат с химикал по жълтата ми блуза и си казвах, че докато драскат, те са до мен, смеем се заедно, значи ме опитомяват. Не разбирах сълзите на мама вкъщи, тя изобщо не проумяваше какво щастие е да си заобиколен от деца, макар и пищеци по блузката ми онези, нецензурните думи, дето големите ги шепнат през длан. Мама казваше, че децата са лоши, щом ми вземат стотинките в училищната закувалня, но тя не знаеше, че ние ходехме там заедно.

Понякога децата ме въртяха в кръг, за да се объркам съвсем, после се смееха на глас и

изчезваха, докато аз се опитвах да преодоля дезориентацията. Сигурно това беше част от обвързването и опитомяването, само дето мама не разбираше... Не разбираше и онази жена в бяла престилка в София, която я съветваше с наведени очи да продаде жилището ни и да заминем за Англия, за Германия, за Франция, изобщо където и да е, защото тук нямало толеранс към различните деца. Сега пък аз не разбирах думите на лекарката, че си живея съвсем нормално, но в Зоната на здрача. А мама все плачеше. Каква Зона на здрача, на мен ми е светло и харесвам този прекрасен свят не по-малко от другите хора! Понякога наистина се чувствам като в тунел, който се върти, тъмно и страшно ми е вътре, тогава си гриза ноктите до кръв, но за жалост не успявам да го разкажа на другите деца. Ако можех, убедена съм, те щяха да разберат и нямаше да ме плашат. Зная, че всички деца са добри, ако си добър с тях. Ако можех да попитам големите, които не пеят добре, още и тези, които не рисуват добре, накрая и тези, които не тичат бързо, дали това ги прави смешни, щях да им кажа, че да четеш трудно и да не разбираш защо една буква е различна в чуждите езици още не е нещо, за което да бъдеш сочен с пръст и наричан умствено изостанал.

Аз съм специално дете, защото според специалистите нося в себе си сериозен дефицит на социални умения. Не съм сигурна дали мога да го разбера, но съм сигурна, че зная какво е да обичаш, зная какво е справедливо и несправедливо, разбирам кога съм ядосала мама и се извинявам. Когато тя тъгува за някакви нейни неща, тъгувам и аз.

Когато другите деца се подиграват зад гърба на госпожата и изливат вода на нейния стол, аз се опитвам да ги спра, но понеже говоря бавно, не успявам да го сторя навреме. Няма да се откажа, защото си спомням думите на Лисицата, за която ми разказваше Малкият принц: "Трябва да бъдеш много търпелив - обяснявала лисицата. Отначало ще седнеш малко по-далеч от мен, така, в тревата. Ще те гледам с крайчеца на окото и ти няма да казваш нищо. Езикът е извор на недоразумения. Но всеки ден ще можеш да сядаш малко по-близо... Ако идваш например в четири следобед, аз още от три часа ще започна да се чувствам щастлива. Ще мога да подготвя сърцето си. Колкото повече приближава часът, толкова по-щастлива ще бъда. В четири вече ще се вълнувам и ще се безпокоя, ще открия цената на щастието!..."

Аз съм специално дете, защото често не гледам хората в очите и се разконцентрирам бързо, но виждам всяко паднало листенце, всяка роза, всяка тревичка. Специална съм, защото отстрани изглеждам сякаш не слушам говорещия, но чувам всяко трепване на есенните клони, долавям шумоленето на падащите снежинки, чувам неизречените думи между хората.

Специална съм, защото неясните за мен неща ме карат да се затварям в себе си, но

отварят очите ми за един друг свят, невидим за вас, в който дълго и сладостно една роза може да ме опитоми с любов. Специална съм, защото искам да остана такава. Въпреки страховете на мама.

Специална съм, защото вече никога няма да сте същите, ако намеря начин да ви покажа нашата Специална планета от скритата и загадъчната ѝ страна...

С поздрав,

Едно специално дете